Nro 253.
D. 23. Października.
SOBOTA.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Bitwa pod Kiesą 1578.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Postanowieniem JO. Xcia Namiestnika Król: wydanem d. 24 Sierpnia r:b: utworzoną będzie od 1go Stycznia 1825, Komora wychodowa na granicy od strony *Prus*, w punkcie *Wilczym* w Woie: *Kaliskiem.*

Artykuł nadesłany.— Przeieżdżaiąc przez wieś *Dzietrzkowice* w Obwodzie *Wieluńskim*, W twie *Kaliskiem*, byłem uczestnikiem Nabożeństwa Niedzielnego w tamecznym parafjalnym Kościele, w którym największy porządek, skromność i pobożność licznie zgromadzonego Ludu ze zbudowaniem się uważałem. Oprócz 200 przeszło Dzieci szkolnych, spostrzegłem wszystkich prawie oboiej płci, oprócz podeszłych w wieku Włościan, modlących się na Książkach, co dowodzi iak dalece zaprowadzoną została w tej Parafji szkoła wiejska. Najwięcej zaś w zadziwienie wprawił mnie odgłos *Muzyki* z 15tu młodych Wieśniaków złożonej, na różnych instrumentach dokładnie Mszą S: kompozycji *Ryginiego* odgrywaiących, którym piękny głos skromnych Wieśniaczek wybornie przywtarzał. Wyszedłszy z Kościoła, dowiedziałem się iż tameczny Proboszcz JW. JX. *Hippolit Chrzanowski* Kanonik Katedr: *Gnieznieński* i *Poznański* i b: Marszałek Zgromadzenia Polit: Obw: *Wieluńskiego* iest tego wszystkiego twórcą, który od 30 kilku lat zaprowadziwszy tam szkołę parafjalną, ciągle też utrzymuie, a nieszczędząc znacznych nakładów na instrumenta muzyczne i Metrów, do tego doprowadził stopnia, że znaczna część Wieśniaków i Jego służący w każdą Niedziele i Swięto, graią na różnych instrumentach w Kościele. Szanowny Mężu! Lubo w przeświadczeniu swoiem za takowe poświęcenie się zapewne iesteś zadowolnionym, iednakże widząc pierwszy raz na wśi podobne Nabożeństwo, niemogę zamilczeć prac Twoich i gorliwości iakich w prowadzeniu przykładnej Parafji dokładasz. Niegardź nieznaiomego Jemu Obywatela podziękowaniem, które ci iako Czciciel Religji i przyiaciel porządku składa z życzeniem, ażeby podobne usiłowania znalazły licznych naśladowców.!— *S. J.*

z Względu obecnych ciężkich czasów, tudzież dla przyczynienia się do ogólnego dobra gospodarstwa wiejskiego, uwiadamiam Szanownych Rodaków, iż cenę *Radła* iednego do wyorywania *Kartofli* zniżyłem na rok bieżący od zł: 42 na złp: 32, wraz z opisaniem i rysunkiem tegoż Radła. Takowe nabyć można w Handlu PP. *Maiewskiego* i *Młatkowskiego* w domu narożnym przy ulicy Nalewki i Nowolipki Nr 2376 na przeciw Ogrodu Krasińskich. Opisania i Rysunki powyższych Radeł przedaią się także w składzie sztuk pięknych P. *Brzeziny* po zł: 1 od exemplarza iednego. T. *Wernik* K. D. R.

Artykuł nadesłany. — Proszony iest Tłumacz dzieła *Mendelsona* o *Nieśmiertelności Duszy*, aby raczył oznaczyć terminy, kiedy

rzeczone tłumaczenie wyjdzie na świat niezawodnie, gdyż liczni Prenumeratorowie życzyliby posiadać toż tłumaczenie iak najrychlej, a Tłumacz cieraczył oznaczyć ostatecznego terminu. B.

Zapowiedziany iuż w piśmie naszem Romans pod tytułem: *Uryka*, powieść tłumaczona z francuzkiego przez S. B. którego oryginału w Paryżu w krótkim czasie kilka sprzedało się edycji, wyszedł dnia dzisiejszego z druku u N. *Glückskerga*, exemplarz kosztuie złp. 3.

Trzy Marsze skomponowane na Wojskową muzykę z różnych thematów *Rossyniego* i ułożone na Pjanoforte przez C.F. *Haase*, świeżo wyszły z litografji A. *Brzeziny*, cena zł: 2.

JP. *Tjery* Nauczyciel Tańca, mieszka teraz pod Nr 436 na Krakowskiem Przed: na pierwszem piętrze, i chętnie ofiaruie swe usługi osobom życzącym brać naukę Tańców. —

Dziś zrana było stopni zimna 4.

ROZMAITOŚCI.

Znowu wiele mówią że z Portugaiji wypłynie wyprawa przeciw *Brezylji*. Król *Portug:* wydał wyrok aby w iego Królestwie iak najspieszniej zaprowadzono *Litografją*. — w *Gibraltarze* odebrano wiadomość że *Bolivar* znowu wszedł do *Lima*, lecz inne listy zaprzeczaią temu. — Doktor Londyński *Gaitskel* oświadczył w gazetach że prawdą iest iż nieprzyiął żadnej nadgrody za leczenie Jenerała *Miny* długo choruiącego w *Londynie*, lecz ma największą nadgrodę z przekonania że się przyczynił do uzdrowienia iego, a szczególniej że wiele skorzystał z częstego znim obcowania, gdyż ten człowiek posiada bardzo wiele wiadomości i ma nader wesoły humor. — Sąd Kryminalny w *Old Kajlej* (w Anglii) wprzeciągu iednego dnia wydał 25 wyroków na śmierć, a kilkadziesiąt na różne kary, oraz wywiezienie z Kraiu. Między skazanemi byli chłopcy od 7 do 14 lat maiący, ci wszyscy zbrodniarze po większej części byli złodzieie, kilku znich za to tylko skazani zostali na szubienice że kradli konie. — w *Bostonie* (Amer: Północ:) dany będzie wspaniały Bal dla Jenerała *Lafaieta*, zaproszonych osób ma być 5000. — w Kilku miejscach *Anglji* pomnaża się sekta zwana *Johanitów* wprowadzaiąca obrzęd *obrzezania*. Niedawno wydarzyło się zaburzenie z przyczyny że iedna z Matek w żaden sposób niechciała zezwolić aby takowy obrzęd był dopełnionym na iej nowo narodzonym Synku, mieszkańcy nienależący do tej sekty przyłączyli się do owej Matki i ledwo nie przyszło do krwawej walki. — Gdy w dniu wjazdu nowego Króla Francuzkiego do *Paryża* od rana deszcz padał, Monarcha niezważaiąc na to, wyiechał z *S. Klu* i cały przemokł; radzono Królowi aby przy rogatkach Stolicy odmienił suknie, lecz rzekł „widzę iż wszyscy którzy przez ciekawość oglądania mnie także przemokli, a wielu z nich nie są wstanie odmienić sukni, zostanę iak iestem, niechcąc się w tem różnić od innych." — Sławny Paryzki Malarz *Gerrard* pracuie nad ukończeniem portretu Króla *Karola X*. w naturalnej wielkości, i usiłuie aby ten obraz był iego arcydziełem. — w Zeszłym miesiącu *Wrześniu* do *Gdańska* przypłynęło *Wisłą* rozmaitych Statków 65, a Drzewa 186 tratew. — P. *Sadler* Żeglarz nadpowietrzny (o którym było doniesiono onegdaj) umarł, z przyczy upadnięcia z swoim *Balonem* w okolicach *Londynu*. z Tego powodu gazety *Londyńskie* radzą aby takie woiaże gdy niemaią pewnego kierunku, zostały iuż zaniechane, bo prawie wszyscy puszczaiący się balonem postradali życie przez upadnięcie, a korzyści mało znalazło się dotąd z tego niebezpiecznego wynalazku. — Rewizor w *Metz* postanowił taiemnie zwiedzić

wieś odległą o mile, w której spodziewał się znaleść kontrabandę, dla lepszego ukrycia chciał odbyć tę podróż piechoto; bierze latarkę i wychodzi wczasie ciemnej nocy, iuż uszedł połowe drogi, gdy powstał wiatr gwałtowny, Rewizor lękaiąc się aby wiatr niezgasił światła w latarce, odwrócił się wprzeciwną stronę i kontent że wiatr z tej strony nie zgasi światła, śpieszy dalej; po nieiakim czasie mozolnej podróży, staie przy rogatkach miasta z którego wyszedł, bo odwróciwszy się od wiatru nie szedł do wsi, lecz wracał znowu do miasta, a tymczasem kontrabanda przepadła— Jeden z młodych Autorów niemieckich, napisał małą Dramę, której treść składa się tylko z iednego słowa *Czekałam*, a przecież to dziełko iest nader interesuiące. Wczasie okropnego trzęsienia ziemi w *Kalabrji*, Pałac Xiężnej *Popoli* rozwalił się wraz z innemi okolicznemi zabudowaniami, dopiero w 3 dni znaleziono Xżnę ieszcze żyiącą pod sklepieniem nie zupełnie zapadłem. Zapytana Xżna co robiła w tak okropnym stanie? odpowiedziała *Czekałam*. O toż treść tej nowej Dramy. — Doniesiono było dawniej że 2ch młodych *Greków* dostało się w niewolą iednego z *Baszów Barbaryjskich*, Basza chciał ich kazać udusić, lecz odmienił to okropne przedsiewzięcie i oświadczył że wypuści tych młodzieńców gdy otrzyma 2,000 piastrów iako wykupno; gdy doszła ta wieść do *Rzymu* i *Paryża* zaczęto zbierać składki; teraz Poeta Paryzki *Alexander Gwiro* (Guiraud) wydał śliczne poema pod tytułem: *Jpsara*, które iest powszechnie chwalone, a dochod sprzedaży tego dzieła, iakoteż z tłumaczenia poezji *Lorda Byrona* przeznaczył na pomnożenie sładki na wykupno owych *Greków*. —Ci których obchodzi los wojny między *Grekami* a *Turkami* niecierpliwie oczekuią na doniesienia co się stanie z Flottą *Egipską*, (są iuż listy donoszące że była bitwa na morzu, o czem zapewne iutrzejszą Pocztą odebraną będzie widomość). Są iuż obszerne opisania bitw morskich pod *Samos* i zniszczeniu flotty *Tureckiej*; do wymienionych szczegółów należy ieszcze dodać, że na iednym z okrętów *Tureckich* znajdował się *Basza Tunetański* z kilką osobami swej rodziny, gdy widział że ten okręt iuż ma być wysadzony w powietrze, rzucił się w bałwany morskie, lecz *Specjoci* złapali go i żywego zaprowadzili do innych licznych ieńców Tureckich będących w mocy *Greków*. Trudno opisać iaką trwogą *Muzułmanie* byli przeięci gdy nagle zaczeły się palić ich okręty, iedni rzucali się w morze, inni na pokładach odbierali sobie życie, lękaiąc się dostać żywcem w ręce Greków.— Gazety *Londyńskie* umieściły 2 proklamacje które chociaż w *Hiszpanji* nie są publicznie ogłoszone, lecz taiemnie rozrzucono ie po wielu miejscach, drukowane są w *Gibraltarze* lecz bez daty i podpisu. Jedna iest w ogólności do *Hiszpanów*, druga do wojska *Hiszpańskiego*. —Doniesiono było przez wiele Gazet że Jenerał Hisz: *Olaneta*, przeszedł do powstańców *Ameryki Połu:* a rządowa gazeta *Madrycka* donosi że ten Jenerał iest najwierniejszym sługą i wspieraczem sprawy Króla Hisz: w *Peru*.— O wojnie *Anglików* z *Birmana*: są doniesienia że *Birmani* dla połączenia się z innemi oddziałami swoich woiowników, cofneli się do *Roosach*, poczem wszelkiemi siłami przedsiewzieli zacięte odbywać walki. Uzbroionych *Birmanów* ma być 30,000.—Przed końcem zeszłego miesiąca przybył do *Rzymu* z *Ameryki* Poseł Rzeczy pospo: *Kolumbijskiej* z prożbą aby *Ojciec S:* raczył do *Kolumbji* wysłać Jeneralnego Wikarjusza stolicy Apostolskiej, lecz niewiadomo czy to żądanie (w terazniejszych stosunkach Ameryki połud: z Mocarstwami *Eu-*

ropy) uskutecznionem zostanie. —

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Potocki Xawery Radca Stanu z Lublina. — Żychlewicz Mateusz Oby: z Płocka. — Massalski Fran: Oby: z Wilna. — Grabowski Kapitan z G. Grodzieńskiej. — Jaczewski Radca Wojewó: z Plewnika. — Podgórski Józef Obyw: z Kocka. — Gaszkowski Felix b. Kapitan z Gub. Grodzieńskiej. — Fiszer Marcin Oby: z Gub. Wołyńskiej. — Andrychewicz Pułkownik z Lublina. — Żeltt Kupiec z Lipska. — Köchler Jan Kupiec z Lipska. — Michałowski Oby: z Gdańska. — Zejdler Antoni Oby: z Szreńska. — Małachowska Marjanna Hrab: z Siedlec — Jakubowski Marcin Ob: z Kalisza. — Pawłowski Józef z Poznania.

DONIESIENIA.

R a d c a S t a n u, *Prezydent Muni: i Poli: Mia: Stołe: Warszawy.* W skutek Reskryptu Kommissji Rządo: Wojny z dnia 18 b: m: wzywa niniejszym wszystkie osoby, od których z iakiego bądź tytułu Szef Bióra w Kommissji Rządo: Wojny *Mateusz Zeitheim* ma iakie bądź summy lub inne objekta do pretendowania, aby ani iemu, ani też u mocowanym od niego takowych nie oddawały, ale nadto iaka iest unich własność Zeithejma, bezpo wodnio bądź Kom: Rządo: Wojny, bądź Radcy Sta nu Prezydentowi wyiawiły. — W *Warszawie* dnia 19 *Października* 1824 roku. — *Wojda.* — Sekretarz Jeneralny: G. *Jahołkowski.*

Podpisany uwiadamia Szano; Publiczność, iż w Hotelu Angielskim przy ulicy Wierzbowej, od S. Michała r. b. założoną została nowa Restauracja w przyzwoitym porządku, w której można dostać Sniadań, Obiadów składaiących się z 5ciu potraw smaczno i czysto sporządzonych za złp 3, oraz do domów biorących miesięcznie i wszelkie obstalunki podług ugody, będzie moim miłym obowiązkiem przy rychłej usłudze dopełniać Sza: Publiczności. *A. D ę b i c k i.*

Cena Masła Lipkowskiego iest teraz po złop. 1 i poł, za Osełkę funtową.

Klacz gniada mierna, zrebna, bez odmiany, lat 5 maiąca, ze strzałką małą na łysinie. Także Koń gniady, mierny, maiący na iednem oku skałkę i iedną nogę w pęcinie białą, z kulbaką, w tych dniach zostały skradzione z domu zaiezdego Kruszyny przy ulicy Bednarskiej; Ktoby o takowych wiedział gdzie się znajduią, niech raczy donieść do JP. Janasza Jubilera na Krakow: Przedmieściu, zaco dobrą odbierze nadgrodą.

☞ Wczoraj przybył tu transport Masła Litewskiego i Słoniny Wędzonej do sprzedania. Dowiedzieć się można przy ulicy Długiej w Hotelu Polskim u Szwajcara. —

Dnia 28 Października r. b zrana od godziny 9, w domu przy ulicy Senatorskiej pod Nr 473, w Sklepie Wgo Fallinera Taxatora Lombardu, sprzedane będą przez publiczną Licytacją więcej daiącemu za gotowe w kraiu kurs maiące pieniądze, różne Srebra, iakoto Lichtarze, Łyżki, Noże, Grabki, Miednica z Kubkiem, i Ostrogi, które to srebra przez 3 dni przed Licytacją zawsze od godziny 8 zrana do godziny 5 z południa, w miejscu sprzedaży do obejrzenia będą wystawione.

Pół mili za Mińskiem, znajduie się Część Szlachecka z zabudowaniem, w gruntach pszennych do sprzedania, bądź to za gotowe pieniądze, bądź papiery pewne, bądź wzamian za dom lub dworek tu w Warszawie. Życzący sobie nabyć takowej, zainformować się raczy u Wilkoszewskiego Adwokata. —

Podpisany ma honor zawiadomić Sza: Publi:, iż wynalazł Wodę Aromatyczną Orjentalną, konserwującą twarz, ręce, i szyie (która ieszcze w r. 1812 przez Radę Lekarską w Warsz: aprobowana, a w r. 1820 potwierdzona i zaużyteczną i bynajmniej nie szkodliwą uznana) myiąc nią nadaie białość nadzwyczajną, a mianowicie twarz otrzymuie płeć delikatniejszą i świeżość przyiemną, gdzie skutku w kilka minut doznaie się, byle tylko podług dołączonej drukowanej informacji użytą była. Cena tejże wody flaszeczka po zł: 3. Niemniej można u tegoż wynalazcy nabyć Plastru na zupełne wygubienie Nagniotków, puszka po zł; 4, rozsmarowanego zł: 2. Oraz posiada tenże, ieszcze maść na zupełne wytępienie brodawek z iakiej bądź przyczyny zjawionych, za której skutek niezawodny ręczy, kosztuie z informacją puszka zł: 4. Wynalazca mieszka przy ulicy Dzikiej Nr 2322 w domu W. Wasiutyńskiego Mecena: minąwszy Główny Kantor Lot. K. P. Dla dogodności zaś Jnteressantów rozdane wspomnione artykuły w kommissa w Sklepach JP. u Grossa pod filarami ulica Miodowa, w Sklepie Ubogich na Krakow: Przed: i u JP. Schultza Kupca na Nowym Swiecie Nr 1313.

J. B. S c h n e i d e r Opera: Nagniotków.

Wczoraj wyciągnięte Nra: 8. 70. 20. 9. 56.

Teatr: Jutro Drama *Teresa czyli Sierota z Gienewy* (z tańcami.)